

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **J. C.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2015, č. j. MV-168913-11/KM-2014, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 173/2015, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 6 A 173/2015, vydat rozhodnutí ve věci samé nejpozději ve lhůtě do **30. 9. 2018**.
- II. Žalobci **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Z předloženého spisu Městského soudu v Praze Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce (navrhovatel) podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného dne 3. 9. 2015. Tímto rozhodnutím žalovaný zrušil rozhodnutí Policie ČR, Policejního prezidia ze dne 4. 5. 2015, č. j. PPR-32177-23/ČJ-2014-990140, kterým byla dle § 15 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, odmítnuta žádost žalobce o informace ve vztahu ke spolupráci stávajících příslušníků a zaměstnanců požadovaných útvarů policie se Státní bezpečností (dále jen „Stb“) a výkonu služby stávajících zaměstnanců policie u Stb z důvodu neexistence takové informace a ve vztahu výkonu služby stávajících příslušníků policie Stb z důvodů uvedených v § 8a tohoto zákona a § 10 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, a dále z důvodu dle § 11 odst. 6 zákona č. 106/1999 Sb.

[2] Usnesením ze dne 13. 10. 2015 městský soud navrhovatele vyzval k zaplacení soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč ve lhůtě 10 dnů od doručení tohoto usnesení. Dne 14. 10. 2015 navrhovatel soudní poplatek zaplatil. Dne 23. 10. 2015 soud přeposlal žalovanému k vyjádření žalobu. Žalovaný poté soudu zaslal své vyjádření a relevantní spisový materiál. Přípisem ze dne 2. 12. 2015 pak soud žalobci přeposlal vyjádření žalovaného k žalobě, poučil ho o složení senátu a možnosti namítat podjatost soudců a vyzval ho k vyjádření případného požadavku, aby ve věci bylo nařízeno jednání. Dne 7. 12. 2015 žalobce nahlížel do soudního spisu. Předsedkyně senátu pak dne 4. 1. 2016 vydala opatření, kterým vyloučila z nahlížení část správního spisu žalovaného.

[3] Dne 28. 6. 2018 Nejvyšší správní soud obdržel návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, v němž navrhovatel žádá o určení lhůty pro rozhodnutí o žalobě.

[4] Městský soud k tomuto návrhu uvedl, že ve věci již učinil všechny procesní úkony, které je třeba učinit před rozhodnutím o žalobě. Upozornil, že soud je povinen projednat a rozhodnout věci podle pořadí, v jakém k němu došly; závažné důvody pro přednostní projednávání dané věci soud neshledal. Podle soudu je proto návrh nedůvodný. Vyhovění tomuto návrhu by ve svém důsledku znevýhodňovalo ty účastníky, jejichž žaloby napadly dříve než žaloba navrhovatele. V současné době soud rozhoduje o žalobách podaných v roce 2014, přičemž předmětná žaloba byla podána v září roku 2015.

[5] Návrh je důvodný.

[6] Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích) „[m]á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení [...]“. Jak již zdejší soud několikrát ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu.

[7] Prvním kritériem zmíněným v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích je složitost věci. K ní lze konstatovat, že jde o věc, která svou složitostí nepřekračuje běžnou úroveň složitosti věcí řešených ve správním soudnictví, a to zejména s ohledem na povahu přezkoumávaného rozhodnutí, rozsah uplatněných žalobních námitek, počet účastníků řízení.

[8] Je zde také silný zájem navrhovatele na rozhodnutí věci, neboť průtahy v řízení o žalobě mohou způsobit, že případně poskytnutá informace bude vzhledem k dlouhému časovému odstupu již bezvýznamná. Oba účastníci pak v dosavadním průběhu řízení postupovali bez jakýchkoli obstrukcí či zbytečných průtahů a promptně vždy reagovali na výzvy soudu.

[9] Co se týče postupu samotného městského soudu, lze konstatovat, že soud se nedopustil zásadních průtahů ve vztahu k úkonům, které je nutno učinit, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno nařídit jednání, resp. vydat rozhodnutí. Jinými slovy, městský soud v přiměřené době po obdržení žaloby dovedl řízení do stavu, kdy by bylo možno rozhodnout.

[10] Podle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém k němu došly. V případech, kdy řízení netrvá nepřiměřenou dobu, akcentuje zdejší soud nutnost respektovat pravidlo dle § 56 odst. 1 s. ř. s., nejde-li o případy uvedené v § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. (navrhovatelova věc do této skupiny přednostně projednáváných návrhů nespadá), a to již z toho důvodu, že např. samotné hledisko složitosti věci, jakož ani hledisko její důležitosti nemůže být bez dalšího rozhodujícím pro dřívější či pozdější projednání případu.

[11] Nejvyšší správní soud opakovaně podotýká, že stav řízení, kdy soud již vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, nicméně v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci, které napadly dříve, není *sensu stricto* známkou průtahu v řízení. Podstatné zde však je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k rozhodnutí a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě neodporuje požadavku spravedlivého procesu, který obecně nepředvídá vydání

pokračování

rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá.

[12] Při posuzování průtahů v řízení se Nejvyšší správní soud řídí názorem vyjádřeným Ústavním soudem: „*je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví, zakotvené v Listině a Úmluvě, byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 14. 9. 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94).

[13] Pro posouzení předloženého návrhu v nyní projednávané věci vzal Nejvyšší správní soud za rozhodující, že žaloba byla podána již 3. 9. 2015, tedy téměř před třemi lety; přitom z obsahu spisu městského soudu nevyplývá, že by věc navrhovatele byla rozhodnuta v nejbližší době. S ohledem na dosavadní postup městského soudu a význam předmětu řízení pro navrhovatele, jakož i s přihlédnutím ke konstantní judikatuře, nemohl soud, než dospět k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, neboť dobu, po kterou se navrhovateli dosud nedostalo rozhodnutí, již nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ospravedlnit, a považovat ještě za přiměřenou.

[14] Navrhovatel ve svém návrhu požaduje provedení procesního úkonu „rozhodnutí o žalobě“. Nejvyšší správní soud ze soudního spisu ověřil, že navrhovatel ani žalovaný netrvají na nařízení jednání ve věci (na výzvu dle § 51 s. ř. s. nereagovali). S ohledem na vše shora uvedené proto Nejvyšší správní soud určil městskému soudu lhůtu k vydání rozhodnutí ve věci samé do konce září 2018.

[15] Závěrem soud podotýká, že si stejně jako Ústavní soud (srov. též např. nález ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07) si plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť ani samotným vyhověním návrhu na určení lhůty těm účastníkům řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, by nedošlo k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před městským soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na výše zmíněný nález Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. nálezu) zmínit, že: „*takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.*“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

[16] Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Vzhledem k tomu, že vznik takovýchto nákladů z obsahu spisu nevyplývá a navrhovatel ani žádné náklady, které by mu v tomto řízení vznikly, neuplatnil, soud rozhodl tak, že se navrhovateli náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2018

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu